

EDINOST

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorako.

„EDINOST“

izhaja po trikrat na teden v šestih izdajah ob torkih, četrtek in sobotah. Zjutranje izdaje izhaja ob 6. uri zjutraj, večerno pa ob 7. uri večer. — Obujno izdaje stane: za jeden mesec . . . 2.00, izven Avstrije f. 1.40 za tri mesece . . . 5.00, za pol leta . . . 10.00, za vsa leta . . . 18.00. Na naročbe brez priložene naročnine se ne jemlje ozir.

Posamične številke se dobivajo v prodajalnicah tobaka v Trstu po 2 nč., izven Trsta po 3 nč. Sobotno večerno izdaje v Trstu 4 nč., izven Trsta 5 nč.

Oglas se računa po tarifi v petiru; za naslove z debelimi črkami se plačuje prostor, kolikor obsega navadnih vrstic. Poslana, omenjena in javna zbirala, domači oglasi itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu: ulica Caserma št. 13. Vseko pismo mora biti frankovano, ker ne frankovana se ne sprejema. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema uredništvo ulica Molina picolo št. 3. II. nadst. Odpriete reklamacije su prste postitine.

„Edinost je moč!“

Shod volilcev v Dekanijh.

(Konec.)

A kako je postopala italijanska večina z našim jezikom? Sprva sta deželni glavar in deželni odbor kar jednostavno odbijala vse dopise, sestavljene v slovenskem ali hrvaškem jeziku. Na uloženo pritožbo ju je obsodilo najvišje sodišče. Pozneje so sprejemali take spise, ali niso hoteli odgovorjati na iste v našem jeziku. Najvišje sodišče jih je zopet obsodilo. Slednjič so jih obsodili vsi pravični ljudje in — presvetli cesar sam!

Mi se seveda nismo dali prestrašiti in govorili smo v zbornici dosledno slovenski oziroma hrvaški. A videti bi morali, kake nepravilnosti so nam delali radi tega! Kadar smo govorili mi, nabijali so sode pod dvorano, stopali so psom na rep in noge, kašljali so! (Klici: To je avita cultura!). Tako mrze ti ljudje sladki naš materini jezik. Toda letos je došel glas o tem sramotnem postopanju celo do ušes Njegovega Velikanstva cesarja. Hoteli so po vsej sili zabraniti slovenske govore in hoteli so, da govorimo le italijanski. Ali to pot so se prenačili.

Tudi nekateri naši mislijo, da bi bilo bolje, ako bi i mi govorili italijanski, ker bi tako morda kaj dosegli. To ni res. Saj so starejši naši zastopniki res govorili italijanski, vendar nas je večina zadržala vedno bolj, hoteli dokazati, da nas Slovanci v Istri ni. Mi pa smo vsaj dokazali svetu, da smo tu, da je tu narod, ki zahteva odločno, da vsakdo spoštuje njega jezik.

Ko je cesar doznal o sklepu večine v deželnem zboru v Poreču, ki je hotela naš jezik povsem izključiti iz zbornice, naložil je vladi, naj takoj zaključijo zasedanje deželnega zbora. Kmalu potem pa se je tudi razpustil isti deželni zbor. Kaj takega se pripeti malokdaj in malokje. Le velike, največje pregrehe morejo povzročiti take odredbe.

Ljudstvo je torej pozvano, da si izvoli družih poslancev, gotovo pa ne tacihi, kakoršni so bili do sedaj, ampak takih, ki bodo spoštovali tudi naš jezik in našo narodnost. Naš presvetli cesar neče, da bi se naš jezik izganjal iz zbornice, ampak hoče, da bodi isti spoštovan kakor italijanski. Sedaj imate torej dvojje na izbéro: ali si izvolite take poslance, ki jih priporoča večina, ali pa take kakoršne priporočamo mi, manjšina.

Večino je obsodila vsa javnost in obsodil jo je vladar sam: mislim torej, da tistih mož ne smete voliti, koje vam priporoča ta večina. In ako bi vam morda kdo med vami priporočal take može, mora biti slep, ali pa — kupljen. Ako je slep, zavede vas v jamo, ako je podkupljen, zavesti vas more le v zlo! Svoje pravice prodaja le — izdajca!

PODLISTEK.

Zlatarjevo zlato.

Zgodovinska pripoved XVI. veka.

Spisal A. Šenoa.

VII.

„Andreja!“ krikol je stari Peter, ter pograbil vrč, ali mu je sodec brzo ulovil roko.

„Andreja, dà Andreja mi je ima. Pa vam ta Andreja še več pove. Kdo je Gregorjancu prodal naš Medvedgrad? A? Vi. Ker mladi Pavel boža samo pod pretvezo Vašo hčer, a vi ste mu izdali, kako „purgarji“ delujo za svoje pravo. In ko se je to danes na vse usta govorilo po večerica, in ko so bili planili dobri ljudje na staro čarovnico Magdo, prišel je v pomoč nekaj Antikrist — Vlah. In ta pesoglavce pograbil je moje Evo — moje Evico za vrat, pa

Taki in jednaki ljudje so pravi Iskarjoti. Varujte se takih ljudi! Varujte se takih ljudi, ki bi hoteli delati za laško politično društvo istrsko!

Italijani naj le volijo svoje ljudi po mestih, nas po deželi pa naj puste pri miru! Mi moramo voliti može svoje vere in svoje narodnosti. (Burno odobravanje in klici: Hočemo, hočemo!)

Končujem, le še par besed. Jaz sem najstarejši med dosedanjimi poslanci. Na tem se moram zahvaliti čestitim volilcem tega okraja. Ali opomni sem že, da sem v novejšem času preraztrošen, ker moram biti danes tu jutri tam. In tako pri najbolji volji ne morem občeati z vami tako pogosto, kakor je res potrebno. Zato mislim, da si poleg dosedanjega vašega poslanca g. Flego izberete mesto mene koga drugega iz vaše srede. Zagotavljam pa vas, da bomo i v bodoče delovali v lepi slogi. Dosedaj ste menda zato volili mene, ker ni bilo drugega. Ali sedaj vem, da si lahko iz svoje srede izberete moža, ki bodo bolje od mene zagovarjali vaše koristi in potrebe. Nočem vam usiljevati svojega nasveta, le to rečem, da imate med sabo moža, ki je . . . (Viharni vskliki po vsej dvorani: Kompare, Kompare!) uganili ste, ta mož je velečastni župnik-dekan Kompare!

Že sedaj imamo zagotovljeno večino v tem volilnem okraju, ali gledati moramo na to, da bode volitev sijajna. Volite torej složno moža, ki sta naše vere in naše stranke! (Ko je posl. Spinčić slovo jemal od okraja koperskega, solzile so se oči tudi trdnim, postavnim možem. Na to pa so zadoneli umešani živci, klici, da se je kar treslo poslopje. Nekoliko minut je trajalo, da se je polegel vihar navdušenja).

Potem je spregovoril predsednik Kompare, da se mu je pred nekoliko dnevi niti sanjalo ni o kaki kandidaturi in da ga je vse to doletelo čisto nepripravljenega. In ni bi ga ne veselilo iti v Poreč. Letos je bil prvič tam, a reči mora, da mu ne ugaja prav čisto nič. Ulice so tako ozke, da človeka lahko pojedjo, ne da bi kdo znal o tem. Naši poslanci so bili vendar tam in govorili so glasno, kaj hočejo. A letos bi bili tam kmalu svojo kožo pustili, zbok česar je zahtevala že narodna čast, da so zbežali pred zasramovanjem. Prepustiti moramo torej sodbi bodočih poslancev, ali jim je v bodoče iti v Poreč ali ne. Ako pojlejo, storé gotovo svojo dolžnost, kakor so jo vršili do sedaj (Odobravanje).

Potem je prijavil g. predsednik, da mu je došlo več resolucij, koje hoče prečitati on sam, ker je bil naprošen zato. Te resolucije bi bile:

I. Shod volilcev v Dekanijh izraža javno svoje zadovoljstvo z delovanjem poslancev

jo zibal in zibal, kakor da je jezik (kembelj) v velikem zvonu in jej trgäl novo kapo. A kdo mi plača kapo, kdo mi plača medicino? A? —

Peter je kar strmel. Krčevito je stiskal stolico, tik katere je stal. Bleda so se mu lica tresla, a oči da mu skoče iz očne.

„Lažeš, šleva!“ zaupil je zamolklim glasom, kdo sme sipati ta strup na moje edino dete, kdo mi more to sramoto dokazati? Kdo? —

„Jaz, pregovoril je skozi hladne posmeh Čokolin, stopivši korak naprej.

„Ti?“ prašali so vsi začujeni.

„Jaz, gospoda častna,“ postavil se je brivec ter prekrizil roke na hrbta, „lahko prisežem na sveto evangelje in na sveto hostijo, da sem zdrav in trezen na lastne oči videl, kako je plemeniti gospodič Pavel Gregorjancu objemal in ljubil čestito devico Doro tu, kakor objema mož svojo ženo, a Magda je pri tem bila.“

Spinčića in Flego ter jima izreka popolno zaupanje.

(Predsednik pozivlja vse one, ki soglašajo s to resolucijo, naj vzdignejo svojo roko. Kakor bi trenil molelo je nebrojno rok kvišku. Ker pa je ta resolucija velike važnosti, pozval je na to, da dvignejo svojo roko oni, ki se ne strinjajo s to resolucijo. Niti jedna sama roka se ni ganila.)

II.

Volilci izražajo svojo obsodbo na nedostojnem vedenju deželnozbornske večine v zadnjem zasedanju deželnega zbora v Poreču.

III.

C. k. vlada se pozivlja, da stori potrebne korake za ustanovitev šol, kjer jih še ni.

IV.

Volilci tirjajo enakopravnost slovenskega jezika v vseh javnih uradih.

V.

C. k. vlada naj čim prej povspeši uravnavo rek: Osapska Reka, Rižana in Mirna, ki poplavljanjem vedno bolj uničujejo lepe travnike po teh dolinah.

VI.

C. k. oblasti naj vrše pogozdovanje le v dogovoru in sporazumu z občinami.

VII.

C. k. vlada se pozivlja, da kmetovalcem olajša nabavo soli za živino, tako, da se bode mogla ista dobivati po vseh javnih prodajalnicah.

VIII.

C. k. vlada je naprosena, delati na to, da se zniža uvozna carina na vino preko užitninske črte v Trst, in sicer, da se dotični tarifi razvrsté po povprečni prodajni ceni vina.

IX.

C. k. vlada se pozivlja, da povspeši čim prej ustanovitev c. k. sodišča v Dolini ter da najde primerno središče za sodniško ekspozituro za županiji Pomjan in Dekani.

K tem željam, izraženim do predsednika že pred shodom, dodal je gosp. Ivan Šik, pesestnik in mlinar v Dekanijh, še nastopni dve resoluciji gospolarskega pomena:

X.

Volilci v Dekanijh pritrjujejo soglasno resoluciji, ki se je vsprejela že na volilnem shodu v Brezovicah: Naj se zgradi povprečna cesta iz Trušanske doline preko Marezig, kot nadaljevalna črta cest iz Pregarsčine na Gradinje pod Pomjansčino do velike državne ceste na Koper.

XI.

Vsled konkurencije mlinov na par propadajo od dneva do dneva krasni, nekdanji cvetoči mlini ob Rižani. C. k. vlada naj stori kaj v prid mali mlinarski obrti, da ista ne propade popolnoma.

Bivši deželni poslanec Fran Flego je predlagal slednjič nastopno resolucijo:

Vsi so omolkneli. Dora kakor da niti živa bila ni. Mozeg se jej je kamenel, noge kakor da so jej zarasle v zemljo, a v njej je vrela kri, kakor morje živoga ognja. Tako je neki človeku pri srcu, kadar ga vode na smrt.

„Dora! — Dora! — ti?“ šepnel je stari kakor blazen, a pot mu je stopil na čelo. „O Jezus — Bože, — kaj sem pregrešil?“ zavpil je na ves glas in vdaril pestjo v čelo ter se srušil glavjo na stol.

„Oče!“ zavrisnila je deklica ter se vrgla pred starca na kolena — „ne — oprosti!“

Kakor plamen je skočil, stresel, z bele brade vrele so solze in sunil je deklico. Potetel je k zidu, da pograbi puško, ali kakor blisk prijel ga je zopet sodec za roko.

„Peter!“ zavpil je sodec.

„Ne skružite si daše grehov!“ rekel je kapelan. „Bog sam sodi grehe ljudi.“

XII.

Za sedaj naj se naprosi c. k. vlada, da bi se volitev poslancev vršila izven mesta koperskega, a za bodočnost naj se ustanovi zakon, po katerem bodo volilni može volili svoje poslance v središču kmetijskih občin.

Vse resolucije so bile vsprejete soglasno.

Zahvalivši se jedenkrat zborovalce na obilni udeležbi in na lepem vedenju pozval je predsednik iste, naj zaključijo trikratni „živio“ našemu vrlnemu zaščitniku in dobrotniku, premilosnemu cesarju. Na ta poziv je zagrmel po dvorani trikratni živio našemu premilosnemu vladarju!

S tem je bil zaključen ta pomembni narodni shod, ki je bil na vso čast vsemu tamšnjemu prebivalstvu.

Politiške vesti.

Državna zbornica. Med najnovejšimi vestmi v zadnjem izdaju našega lista smo že prijavi, da je posl. Pernerstorfer v zadnji seji poslanske zbornice stavil nujni predlog, da je naložiti vladi, naj strogo preišče nedostatke pri opekarnah na Wienerbergu, po kojih so delavci pravi sužnji. Zbornica je tudi res pritrdila nujnosti Pernerstorferjevega predloga. Minister za notranje stvari je sicer naglašal, da obrtnih oblastij ne zadevijo nikaka krivda na teh kričečih nedostatkah, kajti nvela so takoj strogo preiskavo, kakor hitro so jim došle pritožbe od strani delavcev; pripoznal pa je, da tako nedostatkah stanovanj za delavce ni najti nikjer drugod po Avstriji, kakoršna so po dunajskih opekarnah. Minister je obžaloval, da je prišlo do strajka med opekarni dunajskimi, zlasti, ker se isti nagiblje k nasilstvom. Misli pa, da bi se nasilni značaj strajkov dal odpraviti, ako bi se zasnovala razsodišča. Predlog Pernerstorferjev so potem odklonili posebno zato, ker je zahteval, da mora vlada v teku treh tednov poročati o izidu preiskave. Zbornica pa je vsprejela slični predlog posl. Bärneitherja, ki pa ne zahteva, da bi morala vlada poročati o priskavi v teku treh tednov.

V teh sklepih naše poslanske zbornice ne vidimo ni nikake doslednosti. Najprvo so pripoznali nujnost predlogu Pernerstorferjevemu, potem pa so odklonili isti predlog, ker je zahteval, da naj vlada poroča prej ko mogoče zbornici o tem, kar je videla in dognala. Ti moji ljudi Bog: ako je stvar res nujna in ako so odnosi, v katerih žive delavci po opekarnah, res tako kričeči — in da so res, pripoznal je gosp. minister Bacquehem sam — potem je zahteva več kot opravičena, da tudi parlament izve, koliko je resnice na pritožbah delavcev. Ali ta naš parlament je zgubil menda vso zmisel za svoja prava in

„Oče, groba mi materinega —“ zajela je na kolenih deklica.

„Molči, izrod ženski, ne budi svetice iz groba. Izpred oči!“ Potem se je malo umiril. „Kum Pavle!“ obrnil se je k Arbanasu, „samo za jedno stvar vas prosim. Dokler bode živ, ne smo mi ta grešnica pred oči. Nečem, da pogine od glada, prisegel sem pokojnej jej materi, da je ne zapustim. Za tri dni odidete domov v Lomnico, odvedite jo z seboj. Tam naj bode dekla, naj pase nečisto živino. Ali v Zagreb ne sme nikdar. To za dušo pokojnice moje.“

„Ali kume, kume!“ pregovoril je Arbanas. „Presim vas to. Hočete li —“ segel mu je odločno zlatar v besedo.

„No hočem, hočem!“ priklinal je Arbanas. „Dobro in hvala!“ — A z vami, mojster Andreja, govoril bodem jutri pred sodom. Sedaj z Bogom!“ svršil je zlatar.

(Dolge pril.)

svoj ugled in zgolj skrb ga je, da le ne bi na kateri koli način vezal roke — vladi. Mesto da bi parlament dajal navodila vladi, ima vlada parlament na vrvi: ne parlament, ampak tiste raznolične življe, ki so zbrali v večino, da varujejo svojo „posest“. Brezvestno izkoriščanje delavske sile po brezvestnih podjetnikih je brezdvombeno eden glavnih vzrokov postanka „socijalnega vprašanja“; gospoda, zbrana v parlamentu, nam tudi res zagotavljajo v jedriner, da se pridno bavijo s tem vprašanjem ter da ravno v ta namen zahtevajo, da naj mirujejo narodna vprašanja, ker se hočejo zaresno lotiti gospodarskih reform, ali glej: komaj se jim ponudi prilika, da bi tudi z dejanji dokazali, kar zatrjujejo z besedami, pa se jim ne vidi potrebno, kar je glavno: spoznavati ednoboje in nedostatke. Naložili so pač vladi, naj preiskuje krivice, ki se dogajajo delavcem po dunajskih opekarnah, ali da bi jih vlada potem morala obvestiti o teh krivicah, to se jim ni videlo potrebno. Bolezen hočejo zdraviti, vzroka bolezni pa nočejo videti. Taki zdravniki niso nikaki zdravniki!

Minister grof Wurmbrand namerava baje odstopiti takoj po dovršenju razprave o proračunu. Tej nakani baje ni jedini vzrok ta, da je tako grozno ponesrečil ob vprašanju podraževanja železnice, ampak naveličal se je menda tudi večnega nasprotovanja se strani svojih lastnih somišljenikov. Mnogi nemški liberalci ne morejo odpustiti grofu Wurmbrandu, da je prepošten. To nasprotstvo liberalcev do svojega lastnega ministra kaže se nam najbolj v dejstvu, da je združena nemška levica v svoji zadnji seji izrekla zaupanje pač dru. Pienerju, ne pa Wurmbrandu.

Srbska skupščina. No, sedaj vemo, da se nismo motili, ko smo rekli, da je slavni Milan potreboval ravno take skupščine, kakoršna je sedanja, izvoljena pomočjo orožnikov in najhujšega nasilstva se strani Krističevih pandurjev. Žep je zopet prazen in ta žep potrebuje mnogo. Ker so se pa obe veljavni stranki — radikalna in liberalna — temeljito naveličali polniti ta žep brez dna, poskrbel je gospod Milan, da so prišle v skupščino same breznačajne kreature, kojim bode dovoliti Milanu 800.000 frankov apanaže na leto. Ti poštenjaki bodo gotovo mirnim srcem naprtili to novo breme bednemu narodu srbskemu, saj vedo, da tudi Milan ne pozabi na prislovico, da roka roko umiva. Kako dolgo bode še trajalo to izmozgovanje?

Različne vesti.

Župnikom pri sv. Jakobu v Trstu je imenovan, kakor poroča „Il Mattino“, gosp. Anton Hrovatin, dosedanji upravitelj te župnije.

Županom na Voloskem je bil večeraj izvoljen odvetnik in bivši deželni poslanec dr. Andrej Stanger. Čestitamo od sra izvoljenca in vsej občini!

Volilno gibanje. Volitve volilnih mož v okraju koperskem so dovršene in izid istih je za našo stranko uprav sijajen: naših volilnih mož je izvoljenih 74, nasprotnih pa samo 16.

V davčnih občinah bujskih so zmagali Italijani, dasi je ogromna večina tamošnjega prebivalstva slovenske narodnosti. V občini Veprinski je zmagal se svojo stranko tamošnji župan Andrejevič — kandidat brez upa zmage in zaveznik g. Frana Marottija v Obrovem.

O izidu volitev v Materiji in Jelšanah nimamo še nikakega poročila v tem trenutku. V Materiji je najbrže zmagal ekstrakandidat Gašper Kastelic, v Jelšanah pa upamo, da je zmagala naša stvar. Sicer pa je zagotovljena zmaga našima kandidatom, ker imati že občini Podgrad in Kastav sami večino volilnih mož.

Na okraju Lošinjskem vrše se volitve volilnih mož te dni.

Nadalje je zmagala naša stranka tudi v Boljunu, ali nad vse nas je razveselila nenadejana zmaga v Plominu pri Labinju, kjer je občina še sedaj v nasprotnih rokah in je naša stvar doslej povsem onemogla! Slava probujajočim se volilcem!

Občni zbor „Del. podp. društva“ je odložen na nedeljo, dne 12. t. l.

Cerkveni pevski zbor bratovščine sv. Cirila in Metoda nastopil je prvič minolo nedeljo pri starem sv. Antonu ter rešil svojo

nalogo povsem častno. S tem bode gotovo ustrezno želji častitih udov in občinstvu sploh, kajti slovensko cerkveno petje bilo je dosedaj ravno v tej cerkvi morda v najslabšem stanu. Novi pevski zbor šteje vsega skupaj 45 pevcev, a kaže zopet v kratkem narasti, tako, da se bode na razne želje lahko ozir jemal in se potem zbor razdeli tudi na druge cerkve.

Vsa čast toraj vrlenu odboru, ki si je kot prvo točko svojega letošnjega delovanja izvolil ustanoviti slovenski cerkveni pevski zbor za Trst. To se je izvršilo in dolžnost je tudi nas Slovencev v tržaških, da podpiramo to prekorsno družbo na ta ali oni način.

Vrlenu pevskemu zboru pa želimo, da se ne ustraši ničesa, temuč da bode vstrajal ter deloval v čast in proslavo naših prvih slovenskih apostolov sv. Cirila in Metoda, cerkve i naroda našega.

Slovensko cerkveno petje. Pri starem sv. Antonu se bodo pele v nedeljo dne 28. t. m., nastopne skladbe: J. Haydn: „Pred stolom Tvoje milosti“, maša; A. Hribar: „Tantum ergo“ Op. XII. „Velikonočna“; H. Sattner: „Lavretanske litanije“, Op. IX.

Mestni svet tržaški bode imel nocoj svojo VII. letošnjo javno sejo. Dnevni red: 1. Čitanje zapisnika VI. seje. — 2. Predložitev popisa načrta za vodovod, ki ga je sestavil inženir Grablovitz. — 3. Predlog šolskega odseka, da se prenese nek preostali kredit za potrebna dela v občinskem gimnaziju na bilanco leta 1895. — 4. Predlog šolskega odseka, da se osnuje več novih učiteljskih mest za občinske ljudske in meščanske šole. — 5. Predlog šolskega odseka, da se razpiše natečaj za II. učiteljsko mesto na občinskem gimnaziju za nemščino. — 6. Predlog šolskega odseka, da se povzra plača učiteljem I. plačilnega razreda na okoličanskih šolah. — 7. Prošnja za izredni kredit za popolnitev ureditve šole v Rojanu. — 8. Predlog, da se odobri stroške za slavnost, katera je bila dne 9. t. m. pri „Lovcu“ tu jim gostom na čast. — 9. Predlog, da se postelje v bolnišnici pri Sv. M. Magdaleni vstetejo v normalno dotacijo mestne bolnišnice. — 10. Predlog za dovoljenje izrednega kredita v popolnjenje opravil 100 novih postelj v mestni bolnišnici, in predlog, ki določa maksimalno število postelj, ki se smejo postaviti v bolnišnici. — 11 in 12. Predlog za odobrenje svot, s katerim je bil prekoračen kredit.

„Veliko akademijo“ priredi društvo „Tržaški Sokol“ dne 4. maja v svoji telovadnici. Pri tej veselici bode svirala vojaška godba. Kakor smo se osvedočili sami, pripravljajo se telovadci in telovadkinje posebno marljivo za to veliko predstavo in reči smemo, da javne telovadbe v toli velikih dimenzijah še nismo videli tržaški Slovenci. Natančnejši program priobčimo v današnjem večernem izdaju.

K položaju v Ljubljani. Minoli četrtek po noči došla je iz Ljubljane ta-le brzojavka: Minolo noč in danes (25.) ni bilo občutiti nikakoršnega sunka. Splošni položaj se boljša, kajti ljudstvo postaja pogumnejše, zaupnejše. Promet oživlja, v kolikor le more. Zdravstveno stanje je normalno. — Z Dunaja brzojavljajo: Čuje se, da odpotuje minister za notranje stvari, markiz Bacquehem, v Ljubljano, da se osebno osvedoči o položaju nesrečnega mesta. — Ogledovanje poslopij v Ljubljani vrši se po 6 komisijah z vso močjo energije, ter se je nadejati, da komisije končajo svoje delo tekom jednega tedna. Do sedaj je dognano, da se bode po strokovnjakem izreku moralo podreti najmanj 20 odstotkov težko poškodovanih poslopij, med katerimi je tudi hiša slovenskega pisateljskega društva na Poljanah št. 17. Vojaška poslopja si je prišel ogledovat dne 24. t. m. korni poveljnik fcm. baron Rheinländer iz Gradca v spremstvu raznih višjih častnikov. Komitaja je dognala, da je treba podreti vojaško bolnišnico na Dunajski cesti; bolnike preneso v novo vojašnico za pehoto, vsled tega se mora od tam izseliti vsaj 1 bataljon 27. pešpolka, za katerega je treba najti primernih ubikacij. Ker se mora podreti tudi topničarska vojašnica, preseli se Ljubljanski topničarski polk menda že v nekatere dni v Gorico.

Deželno predsedništvo kranjsko je razglasilo, da se otvori pomožna kuhinja i za premožnejše ljudi, kateri si ne morejo kuhati sami iz katerega koli vzroka. Ta kuhinja

bode oddajala juho, meso in prikuho, vsako porcijo le za 15 nvč., v postnih dnevih pa postna jedila po 10 nvč. porcijo.

Darovi tržaških Slovanov za Ljubljano. Za bédnike v Ljubljani so darovali po odboru „Slovenske Čitalnice“ v Trstu botri in prijatelji o priliki krsta v družini g. Antona Lampeta, ker se niso mogli udeležiti koncerta v „Slov. Čitalnici“. 24 kron

To svoto so darovali: gg. Slavoljub Lampe 5 K., Iv. Hrvatin 5 K., Josip Sritof 5 K., Ante Lampe 3 K., Josip Jenko 2 K., Josip Godina 2 K. in J. Detela 2. Gosp. Janko Zatreč. 10 Mil. škof dr. Glavina 200 S že izkazanimi 1819 kron 10 st. Skupno 2053 kron 10 st.

Pomoč Ljubljani. Sočutje, katero je vzbudila katastrofa, prizadevša srce Slovencev, odmeva celo iz daljnega Berolina. Tam priredijo usmiljeni Nemci dne 5. maja predstavo v gledališču „Gustav Ernst“ v prid bedne Ljubljane. — Na Dunaju priredi poseben odbor plemenitaških gospd dne 4. ali 5. maja veliko veselico v mestnem parku, koje čisti dohodek je namenjen Ljubljani. Vsi vplivnejši Dunajski listi so že objavili oklice Dunajskega pomožnega odbora, s katerim se prosi prebivalstvo milodarov za ponesrečeno Ljubljano. A tudi v našem parlamentu so stranke izginole v ožigled veliki elementarni nesreči: vsi parlamentarni klubi zlagajo prispevke v podporo Ljubljani. Poslanec dr. Russ sam je daroval 200 gld. Takega plemenitega postopanja naj bi se učili naši lahonski židje, ako jim je duša še pristopna plemenitemu čustvovanju, namesto da gojijo celo v takih trenutkih narodno sovraštvo! — Klub mladočeskich poslancev je nakazal iz svoje blagajne v Ljubljani 100 gld., klubovi članovi pa si v isti namen zložili 265 gld. — Nj. ces. in Visokost nadvojvoda Karol Ljudevit je daroval 600 gld.; tvrdka bratje Guttmann 3.000 gld.; tvrdka Schröflor sin pa 1000 gld. Nadalje so darovali izdatnejše svote: Nje ces. in kr. Vis. nadvojvodinja Adelgunda, oz. nadvojvodinja Modenska 300 gld.; ravnateljstvo zastavljavnice in združenih hranilnic v Gorici 1000 gld.; Vekoslav Legat v Celovci je nabral 150 gld.; rodoljubi na Rakeku so nabrali 320 gld.; rodoljubi v Cerknici 168 gld.; častniki domačega pešpolka št. 17 so darovali 350 gld.; (200 za Ljubljano in 150 za deželo); knez Emanuel Collalto je podaril za vso deželo 200 gld.; hranilnica v Ogerskem Gradišču 100 gld.; knezoškof Ljubljanski za popravilo poškodovanih cerkv na Kranjskem 500 gld.; tržaški katedralni kapitel je daroval 500 goldinarjev. — Slovani v Gradcu so se sešli dne 23. t. m. v posvetovanje, kaj naj bi ukrenili v prid Ljubljani. Zbralo se je mnogo tam bivaajočih Slovencev, a prišli so tudi akademiki: Slovenci, Hrvati, Srbi, Čehi, Poljaki in Bolgari. Sklenili so prirediti v kratkem velik slovanski koncert v prid Ljubljani. — V Zagrebu bode nocoj velik koncert vjaške godbe Ljubljani v korist, v Belovaru pa priredi tmošnje hrv. pevsko društvo „Dvojnice“ dne 4. maja koncert v isti plemeniti namen. — Tržaško društvo „Austria“ priredi dne 2. maja koncert in gledališko predstavo v gledališču „Armonia“, katere čisti dohodek je namenjen Ljubljani v podporo. — In tako vidimo iz teh pojavov milosrčnosti, kako prav je imelo ono Dunajsko glasilo, ki je vskliknilo: Ljubljana se mora dvigniti iz prahu in ruševin, če treba z — z družinimi močmi!

Policijsko. 9letni Evgenij Schitter, stanajoč v ulici Sette Fontane št. 11 igral se je predvčerajšnjem popoldne z drugimi otroci na trati „dei Conti“. H krati je dečka prijel krč, idšega proti domu. Ustavil se je pred prodajalnico g. L. v ulici Petronio št. 2 ter se naslonil na zaboj napolnjen z močnatimi jedili, ki je stal pred prodajalnico. Gosp. L., videvši trmo otrok pred prodajalnico, misli si je, da mu hočejo prizadei kojo škodo, zatorej jih je razgnal in brenil Schitterja v ledja. Oboleni otrok lezel je dalje, potem je obnemogel. Nadzornik stražarje Bonelli ga je odpravil v bolnišnico. Ker je otroku jako hudo, (ne da bi se moglo trditi, da vsled breje) prišla je v bolnišnico sodnijsko polic. komisija. Gosp. L. pa je pozval vodja polic. komisarijata v ulici Scussa, gosp. Bacher, v urad, ga zaslišal in ga pridržal v zaporu do daljne odredbe. — 38letna Marijo J., pristojno v Piran, so zaprli, ker je razgrajala na ulici in se nevarno grozila svojemu soprogu, od katerega je ločena.

Koledar. Danes (27.): Peregrin, duhovnik; Anastazij, papež. — Jutri (28.): II. velikonočna nedelja. Vital, muč.; Pavel od kr. — V ponedeljek (29.): Peter, mučenec; Antonija, devica, muč. — Mlaj. — Solnce izide ob 5. uri 1 min., zatoní ob 6. uri 57 min. — Toplota večeraj: ob 7. uri jutraj 13.5 stop., ob 2 pop. 17.5 stop. C.

Najnovejše vesti.

Dunaj 26. Proračunski odsek poslanske zbornice rešil je najprvo nujni predlog poslanca Pfeifferja, zadevajoč državno pomoč Toplicam na Dolenjskem, ter je nadaljeval potem posvetovanje o proračunu ministerstva za trgovino. — Med sejo poslanske zbornice nabral je grof Harrah, ki je podpredsednik pomožnega odbora za Ljubljano, 1800 gold. za bedno prebivalstvo v Ljubljani.

Dunaj 26. Generalni svet avstro-ogrške banke dovolil je 3000 gld. za bedno prebivalstvo v Ljubljani.

Budijevce 26. Začetkom maja dospe tusem deputacija 10. pruskega ulanskega polka, da se predstavi svojem novemu polkovnemu načelniku, nadvojvodi Franu Ferdinandu.

Trgovinske brzojavke. Budimpešta. Pšenica za jesen 7.22-7.23 Pšenica za spomlad 1895 7.20 do 7.25 — Uvas za jesen 6.12-6.14 Rž za spomlad 5.95-6. — Koruza za maj-juni 6.90-6.92, za juli-avgust 6.92-6.94 Pšenica nova od 75 kil. t. 7.30-7.35 od 79 kil. t. 7.35-7.40, od 80 kil. t. 7.40-7.55, od 81 kil. t. 7.45-7.50, od 82 kil. t. 7.50-7.55. Ječmen 6.65-8.10; proso 6.20-6.80, rž nova 5.90-6.10 Pšenica mirneje, ker primanjkuje povpraševanje, ceno 5-10 nč. cenajo. Prodaja le 9000 met. stot. Vreme: dež.

Praga. Neratificirani sladkor za april f. 12.25 nova letina 12.70.

Praga. Centrifugal novi, postavljen v Trst in s carino vrod, odpošiljatelj precej f. 28-28.25. April sept. f. 28.50-28.75 Concassé 23. — — — — — Cetvorni 80- — V glavah (sodih) 30.25

Havra. Kava Santos good average za april 91.75 za juli 92.50.

Hamburg. Santos good average za maj 76. — september 75. — december 72.75.

Dunajska borza 26. aprila 1895			
	danes	čvoraj	
Državni dolg v papirju	101.45	101.30	
„ „ „ „ „ v srebru	101.50	101.40	
Avstrijska renta v zlatu	123.71	123.80	
„ „ „ „ „ v kroun	101.50	101.25	
Kreditno sskelje	398.60	398.30	
London 10 let	122.15	122.30	
Napoleoni	9.68 1/2	9.68	
20 mark	11.94	11.94	
100 Italj. lir	46. —	46. —	

Br. 1619

Razglas.

Vsled odloka c. kr. okrajnega glavarstva v Voloskem z dne 13. novembra 1894 št. 10130 vršila se bo pri tem občinskem glavarstvu dne 14. maja 1895 ob 10. predpoludne javna dražba proti znižani ceni od gld.: 2750, za popravilo župne cerkve v Brezovici.

Sprejemale se bodo tudi pismene ponudbe, previdene kolekom od 50 kr., katere morajo biti uložene pri podpisnem v dan pred dražbo.

Toliko ustmene kakor pismene ponudbe previdene morajo biti z varščino 10% proračunjene cene.

Stavbeni in dražbeni pogoji, načrti in proračun so na ogled ob uradnih urah pri tem občinskem uradu.

Občinsko glavarstvo v Materiji, dne 20. aprila 1895.

Občinski glavar:
Kastelic.

Štev. 10656

Razglas.

Za delavce: težake, tesarje in zidarje ter voznike z vpreženimi vozmi je v Ljubljani obilo trajnega zaslužka.

Zato se pozivljajo, da pridejo sem koj in se oglašé pri podpisanim magistratu.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane,
22. dan aprila 1895.

Župan.

Deček!

14 let star, zelo nadarjen, govoreč tri jezike, ustopil bi rad kot učence v kako prodajalnico jostrvin. Zahteva le hrano in stanovanje. Informacije daje trdka B. Modic & Grebenc, (na vogla Via Nuova in S. Giovanni) Trst.

Soba

velika ali mala meblirana (eventualno s perabo kuhinje) odda se po zelo nizki odškodnini v Via Chiozza št. 10, 2 nadst.